

Vakcinacija – najisplativija javnozdravstvena intervencija

Dr Marijan Ivanuša
Dr Aleksandar Bojović

7

Nekoliko činjenica o imunizaciji (1)

- Vakcinacija sprečava između **2 i 3** miliona smrti godišnje na globalnom nivou
- Sve više dece se vakciniše u svetu
- Procena je da oko **19,5** miliona dece u svetu nije primilo treću dozu DTP3 vakcine
- Značajan napredak se beleži na polju istraživanja novih vakcina
- Epidemija meningitisa tip A je skoro eliminisana u Africi zahvaljujući imunizaciji

Nekoliko činjenica o imunizaciji (2)

- Smrtnost od malih boginja u svetu je smanjena za **84%** zahvaljujući imunizaciji
- Više nego ikada, svet je blizu da potpuno iskoreni polio: od 1988 smanjili smo broj slučajeva za 99%!
- Maternalni i neonatalni tetanus su iskorenjeni u Američkom i SZO regionu Jugoistočne Azije
- Vakcine predstavljaju prvu liniju odbrane od antimikrobne rezistencije

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Ciljevi održivog razvoja SDG 3 – Cilj 3.8

Postići univerzalni obuhvat zdravstvenom zaštitom, uključujući zaštitu od finansijskog rizika, dostupnost kvalitetnih osnovnih usluga iz oblasti zdravstvene zaštite i dostupnost bezbednih, delotvornih, kvalitetnih i jeftinih osnovnih lekova i vakcina za sve.

Global Vaccine Action Plan
2011–2020

2018 ASSESSMENT REPORT OF THE GLOBAL VACCINE ACTION PLAN

European Vaccine Action Plan
2015–2020

Podrška koju SZO pruža zemljama članicama

World Health Organization
REGIONAL OFFICE FOR Europe

Organisation mondiale de la Santé
BUREAU REGIONAL DE L'Europe

Weltgesundheitsorganisation
REGIONALBÜRO FÜR Europa

Всемирная организация здравоохранения
Европейское региональное бюро

Pokrivenost imunizacijom u svetu 2017. god.

- Hemofilus influenzae tip b – 72%
- Hepatitis B - 84%
- Male boginje – 85% (prva doza) i 67% (druga doza)
- Polio – 85% (tri doze)
- Tetanus – 85%

Sve više dece u Evropskom regionu SZO se vakciniše, ali i dalje postoje „džepovi“ sa niskim obuhvatom imunizacije koji su otvorena vrata za nove potencijalne epidemije!

Kolektivni imunitet (varira od tipa virusa):

- morbili **95%**
- polio **80%**

Strah od imunizacije – razlog za brigu?

- Star koliko i imunizacija
- XXI vek – novi potresi u vezi imunizacije
- Neznanje roditelja?
- Neadekvatan odgovor zdravstvenih radnika?
- Npoverenje u vakcine i u zdravstveni sistem

Epidemija morbila 2017/2018. godina

- Najveći broj ljudi zaraženih virusom u 2018. godini u odnosu na prethodne godine:
  - **82,596** obolelih osoba
  - **72** smrtna slučaja
- Porast broja dece koja su primila obe doze MMR vakcine, ali slika za 2018. jasno pokazuje da trenutni tempo napretka u povećanju stope imunizacije neće biti dovoljan da zaustavi širenje virusa.

Epidemija morbila u Srbiji

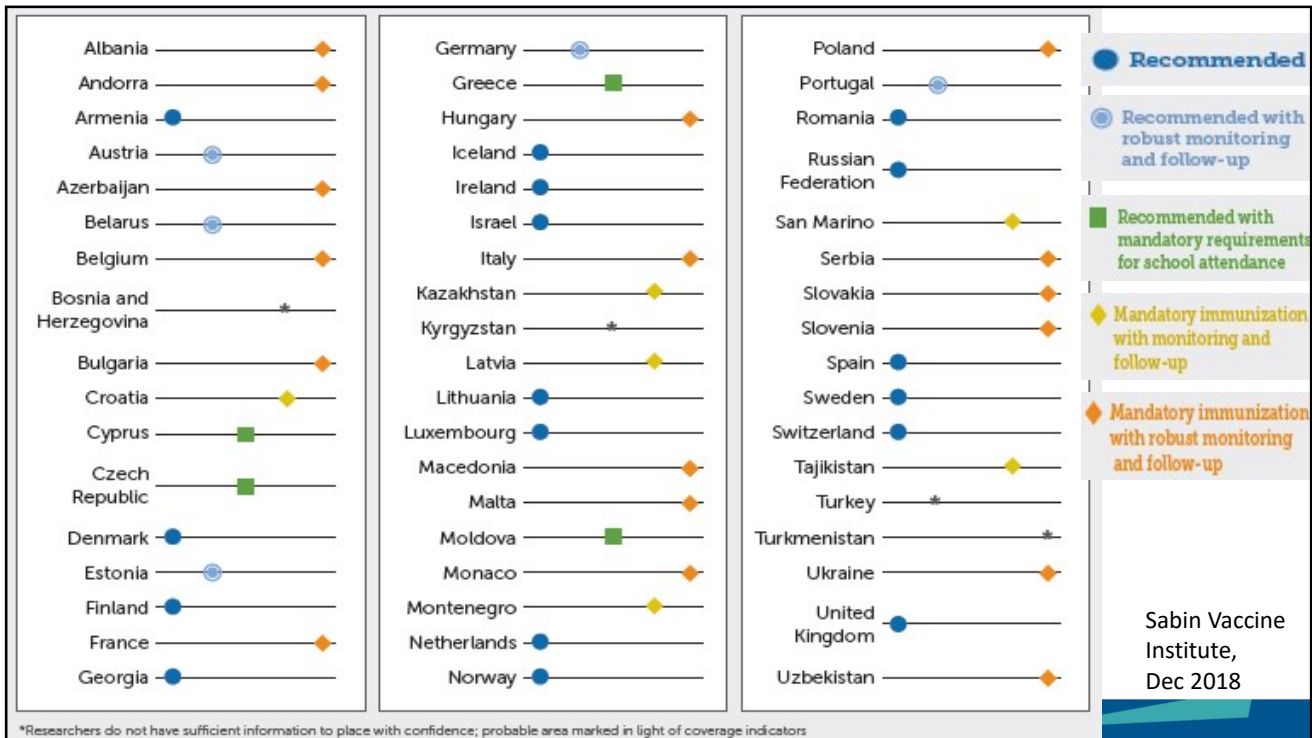
- Obuhvat imunizacijom do 2012. godine - **>95%**
- Obuhvat opada i 2017. godine **70%**
- **5,785** registrovanih slučajeva
- **15** smrtnih slučajeva (Srbija je među zemljama sa najvećim procentom mrtvih slučajeva u Evropi)
- U prvoj polovini 2018. godine potrošeno **22,000** doza vakcina više nego prethodne godine
- Tokom 2019. godine samo **2** registrovana slučaja

Podrška SZO u Srbiji

- TIP/SKAI program započeo 2017. godine
- Ekspertska misija SZO u novembru 2018. godine da se sagleda epidemija. Preporuke:
  - Informacioni sistem
  - Nabavke
  - Nacionalni plan za eliminaciju morbila i rubeola

Annals of Internal Medicine®

LATEST ISSUES CHANNELS CME/MOC IN THE CLINIC JOURNAL CLUB WEB EXCLUSIVES AUTHOR INFO

ORIGINAL RESEARCH **5 MARCH 2019**

Measles, Mumps, Rubella Vaccination and Autism: A Nationwide Cohort Study

Anders Hviid, DrMedSci; Jørgen Vinsløv Hansen, PhD; Morten Frisch, DrMedSci; Mads Melbye, DrMedSci

657 461 children born in Denmark from 1999 through 31 December 2010, with follow-up from 1 year of age and through 31 August 2013

- MMR vaccination does not increase the risk for autism,
- does not trigger autism in susceptible children, and
- is not associated with clustering of autism cases after vaccination.

World Health Organization | Organisation mondiale de la Santé | Weltgesundheitsorganisation | Всемирная организация здравоохранения

Italy: children to prove they have been properly vaccinated

- The deadline for certification was due to be 10 March 2019 following months of national debate over compulsory vaccination.
- Parents risk being fined up to €500 if they send their unvaccinated children to school.
- Children must receive a range of mandatory immunisations before attending school. They include vaccinations for chickenpox, polio, measles, mumps, and rubella.
- Children up to the age of six years will be excluded from nursery and kindergarten without proof of vaccination under the new rules.

Hvala na pažnji!

- Imunizacija štiti život jer
  - Sprečava bolesti i
  - Kao takva predstavlja snažan temeljac za zdravlje i blagostanje.

